Sri V. M. MASCARENHAS.—At least now will the Government put some kind of screening underneath these high tension wires to see that accidents can be minimised ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We will have to screen all the distance and still if we leave about 200 yards and if this snapping happens, an accident might occur.

Desirability of holding Mock Elections before General Elections.

Q.—1. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they held a mock election on 29-9-1951 at Thippagondanahalli ;

(*b*) the arrangements made by them for holding mock elections in the whole State before the General Elections ;

(*c*) the view of the Government of the mock election held (as regards its success or otherwise) on 29-9-1951 ?

A.—**The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—

(*a*) Yes.

(*b*) Mock elections are arranged to be held at the rate of one in each district well before the General Elections commence. The mock election for the Mysore District was held on 10-11-1951 and the elections in the other districts will follow in quick succession, the dates being settled in a few days.

(*c*) The mock election at Thippagondanahalli was a success in that it had an educative value to the large number of rural voters that voted, the officers who were to be made responsible for the conduct of elections and the public including prominent members of the several political parties who had gathered there.

Sri H. C. LINGA REDDY.—You said that the mock election at Thippagondanahalli was a success. How many voters participated in it ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—I think about 300 had come.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the total number of voters in that constituency ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—About 1,000 or 1,100.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Thereby you will be giving opportunity only to the voters of that taluk. What about the voters of other taluks ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—We have asked the Deputy Commissioners to hold mock elections in one or two more places in a district. But they cannot hold mock elections in all other places.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What would be the cost to Government for each mock election ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—It may not exceed about Rs. 200.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Then, what about the experiment in other taluks ? If a mock election is held in one taluk, it is only for the people of that taluk to have the opportunity to see.

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—It is not possible to have mock election in every polling station because we have 3,200 polling stations. The object of holding this mock election is to enable the officers to find out what arrangements should be made so that the elections may be held in a perfectly good order and incidentally the people who come to vote will also learn how to vote. But let me say that in Mysore almost all the people know how to vote and the system of voting will be explained also to them.

Sri H. C. LINGA REDDY.—In the mock election at Thippagondanahalli, how many of the votes were invalid out of the 300 ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—Quite a few.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Is it true that you have filmed the Thippagondanahalli mock election ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—I do not know, but there were some photographers.

Sri G. A. ACHARYA.—Is it not necessary to release them in other parts of the State to educate the public ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.— It is now contemplated by the Government to have some of these films and have them publicized.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ತಮಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಲೋಪದೋಷಗಳೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು; "ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ,—ಒಂದು ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ—ಎಂದು. ಅವೆರಡನ್ನೂ 'ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೇ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ" ಎಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ: You cannot force a man to vote one for the general seat and the other for the schedule seat. We give two ballot papers and it is open to him to put one in the general seat box and the other in the schedule seat box or both in the general seat boxes, one in each box. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.— ರಿಸರ್ವ್ಡ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಓಟಿನ ಕಾಗದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬೇರೆ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಬೇರೆಯಾದ ಗುರುತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ 'A' ಮತ್ತು 'A$_1$', ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, It is not meant to force the voter to put it in the Schedule seat box alone. There is no such distinction.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಎರಡು ಓಟಿನ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ಜನರಲ್ ಸೀಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜನರಲ್ ಸೀಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಓಟಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ರಿಸರ್ವ್ಡ್ ಸೀಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ It is immaterial. Even if one member in the Schedule seat gets only two votes and the other man gets only one, the man who gets two votes will succeed. It is a reserved seat.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.— ರಿಜರ್ವ್ಡ್ ಸೀಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ಬೇರೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಸ್ಥಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಸ್ಕ್ರೀನಿನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.— ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟುಮಾಡಲು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಬೇರೆ ಕಡೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದೇ ಸ್ಕ್ರೀನಿನಲ್ಲಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ಸ ಪಂಗಡ).— ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟಿಂಗ್ ಕೋಣೆಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೇ ಒಂದು ಕಡೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುತ್ತೆ; ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುತ್ತೆ. But both within the same screen.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಒಂದೇ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಬೇಡವೆಂತಲೇ ನಾವೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಓಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹೋಗಿ confuse ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—Confuse ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎರಡು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದನ್ನು ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹಾಕ ಕೂಡದು. ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಓಟು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಓಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸಲ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಓಟ್‌ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಈ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣವಿರುವಂತೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣವಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕಾಗದಗಳೇ ಬೇರೆ ಇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಚುನಾವಣಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣಾ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕಾಗದಗಳೇ ಬೇರೆ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಚಿಹ್ನೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಅದೇ ಚಿಹ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಯಾವ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಚಿಹ್ನೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ 14 ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪಾರ್ಟಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಜನತಾಪಾರ್ಟಿಗೆ 'ತಕ್ಕಡಿ' ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೂ 11 ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಒಂದೇ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ತಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮತದಾರರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಮೊದಲೇ 'ಟಾಂ,ಟಾಂ' ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಓಟಿಂಗ್ ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಂಬುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವು ದಕ್ಕಲ್ಲವೇ ಮಾಡಿದ್ದು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಅದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು. Incidentally ಜನರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. People also begin to know about this system of voting.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟರುತ್ತೀರಾ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಚಾಕೊಲೇಟ್ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಆಲಿವ್ ಹಸರುಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.— ಒಂದೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣವನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಕೂಡದು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮೊದಲು ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಓಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಮೇಲೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಓಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.— ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ A ಮತ್ತು A_1 ಎಂದು ಎರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು, ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೇ ಹಾಕಿ ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.— A_1 ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬೇರೆಯದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Can you not avoid the system of issuing ballot papers simultaneously ? Can you not issue one first and the other later ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—Now, we issue a ballot paper for the Assembly. Single Member constituency ಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಓಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿ ಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕಾಗದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಓಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, we cannot force a voter to vote for a Schedule Caste candidate or for any general candidate. It is open to the voter to give one vote for a general constituency and one for the Schedule constituency. It is also open to him to give both the votes to two members in the general seat or to two members in the Schedule Constituency. He who gets the largest number of votes in the Schedule seat, will be declared as elected for the reserved seat.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is open to the voters to vote or not to vote. But in the matter of issuing the ballot paper, he may refuse to receive. What is the harm in bringing this practice of issuing ballot papers separately, rather than simultaneously, for the general seat and Schedule seat ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—It is forcing a man. Supposing a man votes for a general seat and then if you give a ballot paper to vote for the Schedule seat, you will be forcing him to vote.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He may refuse to receive the ballot paper. Supposing he refuses ? The suggestion to give the ballot papers separately is only with a view to avoid confusion. In view of the fact that most of our voters are not literate, would it not be better to consider this aspect ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—There are certain aspects which will have to be considered in this connection. In the first place, it is necessary to see whether it is desirable to issue ballot papers separately. If we have to issue ballot papers differently in double member constituencies for the Parliamentary voters and for the Assembly, you will have to issue ballot papers four times and so the staff will have to be increased correspondingly. We will consider it anyway. I have already answered the question of Sri M. Madiah in this behalf.

Mushir-ul-Mulk J. MOHAMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Apart from holding mock election, is it not desirable to prepare pamphlets ..... ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—It is matter of opinion. But I refer to this matter in the statement that I am going to make now.

Janab J. MOHAMED IMAM.—I am satisfied.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—I find there are only 77 constituencies in the State. Is it not possible to arrange to hold mock election in each constituency ?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—We will have to consider it. I have already stated that we have asked the Deputy Commissioner to hold one or more mock elections. Wherever it is possible, we will hold mock elections.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಓಟುದಾರರು ಪೋಲಿಂಗ್ ಬೂತ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಯಾರ ಯಾರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಯಾರ ಯಾರ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಎಂಬದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, Secrecy of ballot ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಓಟಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಓಟುದಾರರು ಇಂತಹವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವುದೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಕ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆದಾಗ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಓಟುಗಳು ಪೋಲ್ ಆದವು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸುಮಾರು 300.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಎಷ್ಟು ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೂತ್‌ನಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ಓಟರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪೋಲಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷ್ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 300 ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೂತ್ ಆಯಿತು. ಸಾವಿರ ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೂತ್ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ 500 ಜನರು ಓಟು ಮಾಡಲು ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರೇ ಓಟು ತಾನೆ ಪೋಲ್ ಆಗಿರುವುದು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಮಾಕ್ ಎಲೆಕ್ಷ್ಷನಲ್ಲಿ 300 ಆಯಿತು, ನಿಜವಾದ ಎಲೆಕ್ಷ್ಷನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬಹುದು.

Arrangements for General Elections in Mysore State.

Q.—2. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Election Commissioner, Mysore, has stated in his Press Conference that the elections in Mysore would be held in the last week of December and first week of January ;

(*b*) whether the dates have been fixed for the elections since then ;

(*c*) the arrangements made in the State for elections ?

A.—**The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—

(*a*) Yes. But it was in September 1951, the Chief Electoral Officer at a Press Conference stated so, as such a proposal was then under contemplation.

(*b*) Yes.

(*c*) The lists of polling stations have been prepared and are being printed and published for eliciting public opinion, before being finalised. Returning Officers for all the constituencies have been appointed. Other administrative arrangements for manning the polling stations and for the actual conduct of the elections are well under way and will be completed in good time before the date of the elections.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the meaning of the expression 'marching day'?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will there be a set of permanent officers in each taluk with regard to holding these elections and will they be able to complete the elections in the whole district if they begin from one taluk ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು :—ಖಾಯಂ ಆಫೀಸರುಗಳೆಂದಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಡ್-ಹಾಕ್ ಬಾಡಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will they be Officers of that District, or will they be of any other district ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It all depends on circumstances. Some are being sent from Bangalore and some from Mysore and some more are taken from local area also.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will there be enough staff in the taluk to conduct the whole elections ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು :—ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next Short Notice Question. The answer has not been printed as it was received late. Sri H. C. Linga Reddy may read his question and the Hon'ble Minister will read out the answer.

Relief works in Famine affected areas in the State.

Q.—3. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Chief Minister has been pleased to announce to the Press Correspondents of Kolar that a grant of ten lakhs of rupees would be sanctioned for relief works in famine affected areas of the State ;

(*b*) whether the Government passed orders after receiving reports from the Deputy Commissioners of all the Districts about the seasonal conditions ;